

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatvs De// Beneficiis// Amplissimvs,// Et Doctissimvs

Garcia, Nicolaus

Coloniae Allobrogvm, 1618

Cap. 10. De Beneficiis sæcularibus sæcularibus, & regularibus regularibus
conferendis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98550](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98550)

De beneficiis secularibus secularibus, & regularibus regularibus conferendis.

SVMMARIA.

Cum beneficia alia sint secularia, scilicet secularibus ad dicta, qualia censenda sunt omnia, nisi contrarium probetur, alia regularia, quae ex fundatione, vel consuetudine, &c. religiosis sunt addita: & indecorum sit, rationi non congruat, homines dispares professionis, vel habitus, Ecclesiis praeficere, &c. secularia secularibus, regularia regularibus conferri debent. à numero. 1. & seqq.

Beneficia regularia non possunt conferri nouitis, sed debent dari expresse professis. n. 4.

Beneficia secularia non possunt conferri nouitis, & valebit collatio, seu electio de eo facta. n. 5. qui consentiendo, & beneficium acceptando, non videtur ipsi religioni renuntiare, sicut è conuerso, n. 6.

Concilio Tridentino prohibetur, beneficia regularia secularibus uniri, n. 7.

Eodem Concilio decretum est, ut regularia beneficia in titulum regularibus professis provideri consuevit, religiosorum illius Ordinis, vel illis, qui habitum omnino suscipere, & professionem emittere teneantur, & non aliis conferantur. n. 8.

Beneficia Commendatariorum Ordinis Diui Iacobi, & similitum, aliis alterius professionis, nullatenus conferri poterunt, nec etiam Commendatarij ipsi ad beneficia secularia admitti poterunt. n. 9.

Ponitur declaratio S. Congregationis circa dictum decretum Concilij, n. 10. Vbi etiam habetur, quod Abbates non nisi professis per Ordinarios conferri possunt. Pro quo facere videtur c. 2. l. 25. de regularibus, verbi quae vero in posterum vacabunt, &c. Quae verba licet non sint praecipua, ut ait Rota, sed consiliaria, secundum sanctam Congregationem, tamen procedit respectu Papae de quo ibi Concilium loquitur. n. 11. & 2. seqq.

Reges Hispaniae, quibus Adrianus Sextus indulsit ius praesentandi Abbates, & alios praefectos, non potuerunt praesentare ante Concilium ad praefecturas regulares personas seculares, nec regulares alterius Ordinis, & multo minus post Concilium poterunt, n. 14.

Ponitur alia declaratio sanctae Congregationis circa dictum decretum, n. 15.

Dicta conclusio, quod secularia beneficia secularibus, regularia regularibus conferenda sunt, limitatur, nisi urgeat necessitas, quia puta, idonei non repertiuntur, numero 16.

Secundo limitatur, ut non procedat in Ecclesiis parochialibus, seu curatis secularibus, ad quas promoueri potest monachus, maxime si est apud electionator. à n. 17. & 2. seqq. Sed contraria sententia tenetur, scilicet quod monachi sint inhabiles ad beneficia secularia, etiam curata, nec Episcopus possit in hoc dispensare, Canonici tamen regulares possunt obtinere curata. à n. 20. vsque ad n. 27.

Beneficiorum secularium simplicium sunt incapaces religiosi, etiam canonici regulares, n. 28. & 29. ubi ponitur resolutio Rotae.

Addignitatem Episcopalem possunt monachi, & regulares de iure euehi, n. 30.

Ponuntur declarationes sanctae Congregationis, numero

31. & 32. Ex quibus apparet, Papam nolle, quod regulares etiam canonici admittantur ad parochiales, num. 33.

Tertio limitatur dicta conclusio, nisi sit mutata qualitas, & status beneficij, ad quod requiritur quadraginta annorum possessio cum bona fide, scilicet quando constat de vera qualitate beneficij, & anteriori statu, nā alias attendendus videtur vltimus status, maxime secularitatis, numero 34. & seq. ubi adducuntur resolutiones Rotae. Nec sufficit quadragenarius, si ante priuelegio, vel dispositione Papae cum decreto irritante, seu prohibitione, sed opus esset immemorabili, numero. 36.

An clausula posita in commendā, attento, quod clericis, secularibus commendari consuevit, verificetur in vno actu numero 37. ubi quod non licet, secus si dixisset, solita est.

An religiosi sint omnino incapaces beneficiorum secularium, maxime in titulum, & Corras. ait, quod praeter Ecclesias curatas & Cathedralis aliorum quorumcumque beneficiorum secularium, ut temporalium rerum, etiam ex dispensatione Papae incapaces sunt, numero 39. Certum tamen est, ex dispensatione Papae esse capaces beneficiorum secularium, etiam in titulum, sicut possunt habere titulum suorum beneficiorum regularium. n. 39. & 40. Sed inquit Corras. esse incapaces temporalium etiam ex dispensatione Papae. num. 41.

Verum est, religiosos ex dispensatione Papae esse capaces temporalium rerum, non solum quoad administrationem, & dispensationem, sed etiam quoad dominium, & proprietatem. n. 42. Nam Papa potest ex causa dispensare in voto solemnij religionis, n. 43. Quamuis contrarium teneant Diuus Thomas, & alij. n. 44.

Communis sententia Canonistarum, & Theologorum tenenda est, quae comprobata est facto Pontificum, num. 45. Et ratio est, nam sicut in voto simplici & iuramento, quorum obligatio etiam est de iure diuino, Papa potest dispensare, ita in voto solemnij, cuius etiam obligatio procedit ex actu humano, n. 46.

Objectioni, quod in voto solemnij non possit dispensari ratione, satis fit, quod quia ratione potest Papa dispensando ex causa tollere obligationem voti simplici & iuramenti, & ius ex promissione Deo quaesitum, eadem potest tollere ius ex traditione Deo quaesitum, & traditionem reuocare. numero 47. & 48. Sicut etiam in matrimonio ratio potest dispensare. n. 49. quadragessimono.

In voto solemnij castitatis, quod fit in susceptione sacrorum ordinum, est etiam traditio personae, & tamen in eo potest Papa dispensare, n. 50. Nec refert dicere, quod votum debet continere non solum essentialiter annexum ordini sacro, sed ex statuto Ecclesiae, status vero religionis sit essentialis: nam supposito quod sit essentialis, sicut votum religionis, si etiam esset ratio indispensabilitatis, n. 51.

Non est verum voti solemnitatem consistere in traditione, ita quod votum solemnne sit promissio, & traditio, seu exhibitio personae per assumptionem status, simplex vero sola promissio: nam etiam in votis simplicibus potest esse traditio, sicut in voto solemnij quae nihil aliud est, quam dedicare, & mancipare se Deo, & eius seruitio, numero 52. Vt patet in eo, qui perpetuo vovet seruare castitatem, & in eo, qui extra religionem approbatam vovet perpetuo castitatem, paupertatem, & obedientiam, & in Societate Iesu, numero 53.

Voti solemnitas ex sola constitutione Ecclesie est inuenta, ut per ista verba inquit Bonifacius, & Gregorius Decimus tertius, numero 54. Quae non possunt intelligi ut intelligunt Thomista de caeremonia solemnitis, num. 5.

Votum simplex, & solenne non differunt essentialiter, & specificiter, sed solum accidentaliter, & ex institutione Ecclesie, sique eiusdem speciei ex parte obiecti, unde sumitur specificatio, n. 56. Quamvis solus Aragon, & alij teneant differre specie, n. 57.

Constitit formaliter solemnitas voti in traditione, quam ipsum votum includit, sed in hoc quod Ecclesie auctoritate statutum est tale votum esse solenne, scilicet, per quod homo inhabilis est ad matrimonium, seu in hoc quod fiat ut Ecclesia decernit, n. 58.

Cum voti solemnitas sit de iure positivo, apparet, posse Papam dispensare in voto solenni religionis, sicut in voto simplici, n. 59. Et quod possint dispensare in voto solenni paupertatis, docent relati, n. 60.

Obiectioni Nauarri, quod ad dispensandum in voto paupertatis, ita ut fiat verus dominus, nulla iusta causa potest occurrere, Respondetur, quod voto paupertatis non tam repugnat dominium, quam usus, numero 61. & 62. Sicut etiam voto castitatis solenni non tam repugnat vinculum, & dominium matrimonij, quam usus, n. 63.

Votum solenne paupertatis sola Ecclesia constitutione facit monachum inhabilem ad dominium, vel retinendum, vel acquirendum, num. 64. sicut etiam votum solenne castitatis etiam monachi sola Ecclesia constitutione facit inhabilem ad matrimonium, & illud dirimit, num. 65. & quando id introductum sit, num. 66. & 3. seqq. Quamvis contrarium teneant Divus Thomas & alij, ratione traditionis, quam includit votum solenne, numer. 69. Cui rationi respondetur à nu. 70. & seq.

Si votum solenne religionis faceret inhabilem ad matrimonium sua natura ratione traditionis, etiam votum solenne ordinis sacri id faceret, nu. 72. & etiam vota simplicia Societatis Iesu, n. 73.

Vota Societatis Iesu licet iam dirimant matrimonium ex constitutione Greg. Decimicerti, adhuc dicuntur simplicia, quia non sunt perpetua ex parte Societatis, sed donec prelati placuerit, n. 74. Ex qua etiam ratione non dissolunt matrimonium precedens, n. 75.

Cum votum solenne religionis sola Ecclesia constitutione dirimat matrimonium subsequens, consequenter dicendum est à fortiori solo iure Pontificio dissolvere precedens ratum, n. 76. & 77. quamvis alij aliter, & varie teneant, quorum sententia improbantur, à nu. 78. & 4. seqq.

Cum votum solenne religionis solo iure Ecclesiastico dissolvat precedens matrimonium ratum, sequitur posse Papam ex causa dispensare in matrimonio rato, ut tenent communiter Canonista, n. 81. Quamvis contrarium teneant Theologi communiter, n. 84.

Auctoritas Marthae, & Marci: Quos Deus coniunxit homo non separet, intelligitur de matrimonio consummato, numer. 85. in quo non potest Papa dispensare, n. 86.

Cum voto paupertatis & castitatis etiam solenni, non tam repugnat dominium, quam usus, & sola Ecclesia constitutione monachus sit incapax domini, sicut & ad matrimonium inhabilis recte poterit Papa illum facere habilem, & capacem domini, etiam manentem monachum, n. 87. quod id non soleat facere, sed concedere administrationem, & dispensationem rerum, qualem habent beneficiarij regulares fructuum

suorum beneficiorum numero octuagesimo octavo.

Monachus factus Episcopus non habet bonorum, seu fructuum dominium, & proprietatem, sed administrationem & dispensationem, n. 89.

Cum Papa dispensat cum monacho, ut matrimonium contrahat, illo contracto, consequenter etiam manet relaxatum votum paupertatis & obedientiae, n. 90.

R. Respondetur cap. cum ad monasterium, de statu monachorum, in fine, licentiam ibi intelligi voluntariam, & sine causa, n. 91.

Secunda responsio, quod in sensu composito, id est, cum monacho manente monacho, non possit Papa dispensare in votis castitatis, & paupertatis, &c. numer. 92. & 93. quae defenditur ab impugnacione Ledesma, à numero 94. & seq.

Improbatur doctum Innocentij, quod abdicatio proprietatis, & custodia castitatis sunt annexa Ordini à iure positivo, n. 96. & 97.

Professio facta cum conditione, pacto, seu modo de retinendo, seu habendo proprio, non valet, n. 98. contra aliquos citatos, nu. 99. Et respondetur capiti finali, quod clerici vel voventes, n. 100.

Cum beneficia, ut f. supra dictum est, i. par. c. 6. n. 1. sint secularia, scilicet secularibus addicta, qualia censenda sunt omnia, nisi contrarium probetur, alia regularia, quae ex fundatione, seu institutione, vel consuetudine, seu praescriptione religiosi sunt addicta. cum de beneficio, de prebendis in 6. clem. unica de supplenda negligentia prelatorum, Cosmas in pragmatice sanctione, tit. de collatio. §. item placuit, verb. regularis. Rebuff. in praxi, tit. regularia beneficia multiplicia, nu. 1. & in concordatis, tit. de collatio. §. volumus, verb. regularia, & in tract. de nominatio, q. 15. n. 26. alias 23. Corraf. de beneficiis i. parte, c. 5. n. 6. & Petrus Gregor. cap. 10. num. 12. Petrus Pechius in reg. beneficium, in 6. num. 6. Hoieda de incompatibilitate beneficiorum in praefatio, num. 6. & Cerola in praxi Episcopali, 2. parte verb. beneficium, §. 12. & 19. Et f. cum indecorum sit, à & rationi non congruat, homines disparis professionis, vel habitus Ecclesiis praeficere, aut in eadem Ecclesia focari, cap. in 9. 16. quae f. 7. & Clem. 1. de electio. secularia f. beneficia secularibus, regularia regularibus conferri debent, dicto capite, cum de beneficio, cum aliis, ut per citatos, & Cosmam, d. tit. de collatio. §. illi vero, verb. religiosi, Rebuff. in praxi, tit. de dispensatio. cum regul. & in tract. de pacificis possessoribus, num. 31. alias 259. Corraf. etiam 3. parte, cap. 5. num. 13. Mandosium de signatura gratiae, tit. de provisio, versic. beneficia regularia, & versic. Prioratus, & versic. monachos, & tit. de dispensatione monachorum, pro obtinendis beneficiis, quem vide, Couarruiam in capit. 2. de testamentis, numero 2. & 3. Hoiedam capit. final. numero 92. Nauarrum consi. 3. de prebendis, Flam. Paris. de resignatione, lib. 4. quae f. 5. Man. Rodrig. quae f. regul. tom. 1. q. 34. art. 3. & posthac Gonçal. de regul. mensium, gloss. 7. à numero 3. & gl. 8. & D. Card. Tuschus, concl. 67. littera B.

Nec beneficia regularia possunt f. conferri novitiis, sed debent dari expresse professis, cap. nullus, de electio. in 6. Clem. 1. de supplenda negligentia prelatorum, & Clem. 1. §. sane. 2. de statu monachorum. Paulus Domin. n. 6. vers. in eadem glo. ibi, nullus, & Franchus, nu. 1. circa finem, in capit. beneficium, de regu. in 6. quidquid sentiat gl. ibi, verbo conferendum. Agor li. 12. cap. 3. quae f. 1.

Bene-

Beneficia vero [†] secularia possunt conferri nouitio, & valebit collatio, seu electio de eo facta, cum possit consentire, & redire ad seculum, & non sit vere Religiosus, quamuis contra teneat dicta glossa, *ver. conferendum*, dicens, quod constituto in probatione, non poterit conferri beneficium, quod per regulares possideri non possit. &c. quam sequitur ibi Lopus, Anchar. & Domin. *ubi supra*.

⁶ Sed contra [†] eam tenet Franchus, *dicto num. 1. vers. in eadem*, gloss. ibi, *possideri*, dicens, satis videri, quod licet id fieri non debeat, ut dicit gloss. si tamen eidem conferatur, vel ad id eligatur, tenebit electio vel collatio, &c. qui tamen male ait, quod consentiendo, & beneficium acceptando, videtur ipsi Religioni renuntiare sicut e conuerso, nam non est incompatible beneficium cum nouitiatu, & probatione, idem tenet Acor *supra*.

Vnde in S. Concilio Trident. *sess. 24. cap. 13. & 15. de reform.* prohibetur beneficia regularia secularibus viri.

⁸ Hodie in eodem [†] Concilio, *sess. 14. capit. decimo de reform.* decretum est, ut regularia beneficia in titulum regularibus professis prouideri consueta, cum per obitum aut resignationem, vel alias illa in titulum obtinentis uacare contigerit. Religiosis tantum illius ordinis, vel iis, qui habitum omnino suscipere, & professionem emittere teneantur, & non aliis, ne vestit lino, lanaque contextam induant: conferantur, tradit posthac Gonzalez, *glo. 8. a. num. 7.*

⁹ Ex quo infert [†] Hoieda *d. cap. fin. num. 105.* quod beneficia Commendatariorum ordinis Dom. Iacobi, Calatrava, Alcantara, & Dom. Ioannis, & similia, quae eis, & Canonicis regularibus, & sub regula Do. Augustini, & Benedicti, degentibus, sunt concessa solita, aliis alterius professionis nullatenus conferri poterunt, ut clare videtur probari *dict. capit. 10.* neque etiam Commendatarii ipsi ad beneficia secularia admitti poterunt, cum sint religiosi, ac Canonicorum regularium regulam teneant, circa quod tamen vide dicta *supra* *1. par. cap. 4. numero. 18. & 19.*

¹⁰ Circa quod decretum [†] Concilij Sancti. Congregatio Illustrissimorum Cardinalium. 12. Decemb. 1585. fecit talem declarationem: *Præter Papam ordinarij Collatores possunt conferre regularia in titulum regularibus professis prouideri consueta, etiam secularibus, qui illius ordinis habitum omnino suscipere, & professionem emittere teneantur, quia hoc capit. loquitur generaliter, & intelligit de ordinariis, nam quando vult intelligere de Papa, illum nominat, ut capit. 21. sessione 25. de reg. & quia loquitur per dictionem, vel, & sic videtur hic equiparare hos duos casus: Abbatis vero, & beneficia administrationem habentia, non nisi professis, iuxta Canones per Ordinarios conferri possunt. Quam declarationem adducit Gonzalez, gloss. 8. nu. 78.*

¹¹ Et pro vltima [†] part. huius declarationis videtur facere *dict. capit. 21. sessione vigesimaquinta de regul. vers. Que vero in posterum vacabunt, non nisi regularibus expectatae virtutis, & sanctitatis conferantur. Quae*

¹² tamen verba, licet secundum Rotam sunt præceptiva, non consultiua, iuxta doctrinam Socini Iunioris. *consil. 144. numero. decimo nono, volumine tertio. Sacra vero Congregatio Concilij censuit esse consultiua, cum descendat ab illo verbo, Consider. posito in versiculo precedente, ut per Flamin. Paris. dict. quest. 5. num. 3.*

Sed ista [†] declaratio, quod illa verba sint consultiua, procedit respectu Papae, de quo ibi Concilium loquitur, & sic non est contraria præcedenti declarationi, quae fundatur in *c. cum ad nostram, cap. officij, cap. cum in Magisterium, de election. cap. 1. nullus eodem, in 6. & Clement. 1. eodem tit. cap. cum singula. §. prohibemus, de præben. in 6. Clement. 1. de supplen. negligentia prelatorum, & Clement. 1. §. sane, 2. de statu monachor. Put. decisio. 261. lib. 2. & post hæc Gonzalez gloss. 8. ex d. nu. 78.*

Ex quibus [†] Nauarrus *comment. 3. de regul. capit. 14. nullum, num. 2.* & Man. Rodrig. *questio. regul. 2. tomo, quest. 113. artic. 4.* dicunt Reges Hispaniæ, quibus Adrianus VI. indulgit ius præsentandi in suis Regnis Abbates, & alios Præfectos Ecclesiarum collegiatarum, secularium, & regularium, saltem Consistorialium, per Breue, cuius copiam inquit Nauarrus se vidisse, non potuisse præsentare ante Conciliū Tridentin. ad Præfecturas regulares personas seculares, nec regulares alterius ordinis, & multo minus post Concilium poterunt, licet id non videatur recte seruari.

Declarauit etiam Sancta [†] Congregatio: *In prouisionibus beneficiorum, quas Ordinarij inferiores faciunt, non professis, non esse apponendum hoc decretum, ex nunc, prout ex tunc, & postquam, in solis prouisionibus Apostolicis apponi consuevit, sed prouisiones faciendas esse purè, & simpliciter ad formam Concilij, d. cap. 10. ut qui habitum omnino suscipere, & professionem emittere teneantur. Quae professio emittenda est post annum integrum probationis, & non ante, alias esset nulla, ut in c. 15. sess. 25. de regul. quicquid controuertat Gonzalez, *supra*, ex n. 87.*

Prædicta tamen constitutio, quod [†] secularia beneficia secularibus, regularia regularibus, conferenda sunt, limitatur, nisi urgeat necessitas, quia puta idonei non reperiantur, capit. inter quatuor, de religiosis domibus, ubi Abbas, Rebuffus in *concord. n. de collat. §. 1. volumus, verb. & conformatatem, & in praxi, tit. de dispensatio. cum regular. n. 40. & Corraf. 1. par. c. 5. n. 7. & 3. part. cap. 3. numer. 13. pro quo facit regula quod non est licitum 4. de regul. iur. in decretal. & ibi gloss. verb. necessitas: & post hæc tradit Gonzalez glossa 8. num. 43.*

Secundo [†] limitatur, ut non procedat in Ecclesiis parochialibus, seu curatis secularibus, ad quas promoueri potest Monachus, seu Religiosus, maxime si est aptus concionator, capit. in parochia. 16. quest. 1. ubi gloss. cap. quod Dei timorem, de statu monachor. & ibi Abbas dicens communem Domin. in dicto cap. beneficium, de regul. in 6. numero 6. vers. in eadem gloss. ibi, nullus. & Franchus ibidem, numero 1. circa finem, Cosmas in *pragmatica sanctio. tit. de collatio. §. illi vero, verb. Religiosi, Rochus, de iure patronat. verb. honorificum, numero 23. Selua dicens etiam communem, de benefic. 3. par. questione 70. Corraf. dicta 1. parte capit. 5. numero 7. & 3. part. cap. 5. numero 14. Quintana duennas, libro 1. Ecclesiasticorum, cap. 4. numero 16. Tuschus conclusio. 66. litera B. numero 4. Syluester verb. Religio. 7. quest. 3. & 4. & Manu. Rodrig. dicto 1. tomo. quest. reg. quest. 34. artic. 4. & nouissime Leonar. Lessius. de iustitia & iure, lib. 2. cap. 34. num. 6. Qui [†] tamen præter Abbatem Corraf. Tuschum, & Sylu. non videntur requirere, quod sit aptus concionator, sed absolute tenent, Monachum posse de iure promoueri ad Ecclesiam parochialem secularem, & est gloss. in d. Clement. 1. de supplend. negligentia prelator. verb. secula-*

rius, & t̄ Lamber. de iure patrona. 1. part. 2. lib. qu. 1. art. 7. artic. 19. ait, expresse monachum posse absque dispensatione præfici parochiali, etiam si non sit aptus concionator, seu prædicator, dum modo non reperiretur clericus secularis ita bonus, & idoneus, nam tunc inquit ibi, in artic. 22. sequenti, numero 2. non debere præfici Religiosum, & est l. 25. tit. 7. part. 1. & ibi Gregor.

20 Sed contrariam t̄ sententiam, scilicet, quod Monachi sint inhabiles ad beneficia secularia, etiam curata, tenuit Rota decisio 5. de iure patronat. & 28. de præbendis, in nouis, & Bellamera decis. 713. & 750. sequuntur Felin. in cap. in nostra de rescripti. cor. 40. Bertach. in repert. verb. patronus, Rebuffus de pacificis possessoribus, dict. numero 311. alias 259. & in praxi, dict. tit. de dispensatio. cum regularibus, numero 513. & quadragesimo. Gomez. de gratis expecta. numero septuagesimo Couarruu. in cap. 2. de testamen. numero tertio. Nauarrus consilio. de regul. ubi loquitur in clerico Ordinis, seu Militiæ S. Stephani Florentiæ, sub regula D. Benedicti, & consilio. de statu monach. num. 6. & Zualllos, quest. 128. qui tamen confundit beneficia curata cum simplicibus, nec distinguit Canonicos regulares.

21 Quæ sententia fundatur, t̄ primò ex Concilio Lateranensi sub Alexandro tertio, in cap. Monachi, de statu Monachor. ubi id quod antea videbatur permillum, ut in d. cap. in Parochia, 16. questione prima cum multis aliis capitulis eiusdem causæ, & questionis, de quibus per Quintanaduennas. libro 3. Ecclesiastic.

22 numero quadragesimo non iam prohibetur. Ex quo t̄ etiam videtur, Episcopum non posse in hoc dispensare, ut videtur sentire Gomezius supra, & Mandos. dict. ut. de dispensatione Monachor. in princip. cum non possit contra Canones & Concilia dispensare, Duennas regul. 248. Hoieda capit. 11. num. 4 & c. 12. num. 13.

23 Quamuis Rota, Bellamera, t̄ & Felin. ubi proxime, & Caputaquens. decis. 85. parte 1. contrarium videantur tenere, & sequuntur Staphil. de variis modis vocationis, 6. modo num. 5, & Couarruu. d. numer. 3 & Gonçal. gl. 7. n. 52.

24 Secundo videtur t̄ etiam dicta sententia probari in d. cap. quod Dei timorem, ubi folis Canonici regularib. permittit Innocentius tertius obtinere beneficia secularia curata. t̄ De quibus non est dubium ea posse obtinere. Caputaquens. dict. decis. 83. Guido Bonus decis. 96. in manuscripti. Mandos. dict. ut. de provisione, vers. regularem, & Nauar. consilio. 11. & 12. de statu monach.

25 nisi esset translatus de vno ordine ad alium, ex Concilio Tridentino sess. 14. de reformatio. cap. 11. Nec est necessaria dispensatio Episcopi, Guido Bonus d. decis. 96 & fuit resolutum in vna Papien. iuris patronatus. 6. Martij. 1598. coram Domino Seraphino Decano. Quidquid dicat Flam. Paris. dict. lib. 4. quest. 5. num. 5 & Caputaquens. ibi, quem citat, loquitur respectu Monachi. t̄ Quod intelligitur dummodo non remaneant intra claustra. Fastol. dub. 65.

26 Lamber. d. 9. 7. artic. 21. Quamuis t̄ Rebuff. supra d. tit. de dispensat. cum regular. num. 40. dicat, Canonicum regularem non posse parochialem obtinere regulariter, sed solum ubi præficiatur causa prædicationis, aut si fuerit dispensatus, aut in subsidium aliis deficientibus secularibus.

27 Beneficiorum t̄ autem secularium simplicium sunt incapaces Religiosi, etiam Canonici regulares, Abbas, Rochus, Selua, & alij relati supra, Bellamera decis. 172. & Lambert. dict. art. 29. num. 24. etiam ex

Episcopi dispensatione, Corrafius d. 3. par. 5. numer. 13 & Nauar. d. consilio. 11. Vnde t̄ in dicta Papien. iuris patronat. 6. Martij coram domino Decano fuit resolutum, Beneficiumulare non posse conferri Canonico regulari, sine Ap. solita dispensatione, nisi sit parochiale.

Ad dignitatem t̄ tamen Episcopalem possunt 30 Monachi, & regulares de iure euehi, Abbas, Selua, Couarru. & alij supra, & Corrafi. d. 3. par. 5. n. 14 & l. 13. tit. 5. part. 1. & ibi Gregor. & in d. l. 25. tit. 7. quem vid. & Gonçal. supra n. 48.

Circa dicta t̄ aduertendum est, quod inter declarationes S. congregatio. concilij, super dicto capite decimo, sessione decimaquarta, habetur sequens declaratio, Regulares sunt incapaces beneficij simplicis, etiam si essent Canonici regulares, non autem beneficij curati, iuxta dispositionem capiti. quod Dei timorem, de statu Monachor. licet non hodie, cum obset Concilium Lateranense ad concordata. Et inter t̄ declarationes super capiti. 18. sessione vigesimaquarta de reformatione habentur sequentes declarationes. Prima queritur, an Ecclesia parochialis, ex necessitate, nempe ob penuriam Sacerdotum, regularis perpetuo possit præfici? Respondit Congregatio permitti posse, ita tamen, ut deducto victu, quod reliquum fuerit reddituum, in utilitatem Ecclesiæ, & pauperum conuertatur, ob id autem necessariam esse hodie dispensationem, contra opinionem communem antiquorum Doctorum, quod ita de stylo observari consuevit, quod si magis placeret Sanctissimo Domino nostro Sixto, posse quod petiunt ad tempus cedere, quoad scilicet Episcopus provideret de clerico seculari, nihil tamen concedendum, nisi instante Episcopo pro necessitate, vel utilitate Ecclesiæ. supra dictam priorem sententiam Congregationis probauit Sanctissimus. Secunda, quidam clericus Miles Sancti Stephani petiit, admitti in concursu cuiusdam Ecclesiæ parochialis, Congregatio parua censuit, significandum datario, Concilium non prohibuisse, quid regulares possint habere seculares parochiales, ut etiam vetus non obstat, videat ipse si institutum militiæ sue obset, Sanctissimus noluit, quia dixit prohibere Concilium Lateranense. in concordatis cum Leone, Rebuffus in concordatis, & id eo scribendum Episcopo, ne regularem admittat ad concursum, quod non debuit istum scilicet admittere. Tertia, Sanctissimus Dominus noster Gregorius XIII. noluit licere Canonici regularibus Congregationis Lateranensis de licentia sui Generalis, absque permisso Summi Pontificis assumere curam animarum, etiam ad tempus, multoque minus beneficium curatum ad tempus. Quam adducit Gonçal. gloss. 7. n. 53.

Ex quibus t̄ declarationibus apparet Papam nolle, quod regulares etiam canonici admittantur ad parochiales, quia id prohibuit concilium Lateranense in concordatis, quæ prohibitio videtur esse, tit. de collatio. §. voluntas, quam Papa extendi vult, etiam ad alias partes. Et post hæc tradit Gonçal. ex dict. numero 53. dicens, quod ita observatur, & praxis semper admittit, quem sequitur Prosper de Augustino in appendice ad summam Bullarum, verbo Regularis Canonici pag. 577.

Tertio limitatur dicta constitutio t̄ nisi sit mutata qualitas, & status beneficij, ad quod requiritur 35 quadraginta annorum possessio cum bona fide, dict. capiti. cum de beneficio, & ibi Doctor. scilicet, quando constat de vera qualitate beneficij, & anteriori statu nempe fuisse regulare, vel e contra: nam si de contraria qualitate, & anteriori statu non constaret, attendendus videtur vltimus status, maxime si est secu-

secularitatis, qui est magis iuri confor-
mis.

Ita tenet Rota *decisione secunda de preben-
dis in nouis*. Felinus in dicto capitulo in nostro,
cor. *quadragesima nona numero quadragesimo ter-
tio*, Selua *tertia parte questione undecima*, qua-
litate *vigesima secunda*, numero *quadragesimo*,
Rebuffus in *concordatis. titulus de collationibus*,
paragrapho *volumus. verbo regularia*. Hojeda di-
cto *capite finali*, numero *nonagesimo secundo*, &
Maschardus *conclusionem centesima septuagesima se-
cunda*, qui tamen satis confuse loquuntur, &
Petrus Gregorius de *beneficiis*, capite *decimo*,
numero *duodecimo*, & Pacianus de *probationi-
bus libro secundo capite trigesimo primo à nume-
ro octauo & duodecimo*, & post hæc Gonça-
lez dicta *glossa septima à numero octauo & 15. &
glossa 8. à numero 32.*

Et quod quando constat † de anteriori
35 statu, requiratur possessio quadraginta anno-
rum, ad mutationem illius, fuit resolutum in
vna Tridentina prioratus decimo septimo No-
uembris anno millesimo quingentesimo nona-
gesimo quarto coram Domino Orano, & in
Salamantina Vicariæ anno millesimo quingentesi-
mo nonagesimo sexto adducta supra *1. parte capi-
te secundo numero nonagesimo quarto*, & in Bracha-
rensi Monasterij, decimo nono Decembris an-
no millesimo quingentesimo nonagesimo septi-
mo coram Domino Pamphilio, in qua dictum
est,

Quod ut recedatur ab anteriori statu regula-
ritatis beneficii, necessarium est, quod ostenda-
tur posterior status secularitatis, qui sit legiti-
me prescriptus per possessionem quadragenariam,
sublatis prouisionibus Apostolicis, & earum tem-
poribus, quæ non mutant statum. Achilles de-
cisione vltima. de iure patronatus, nisi appa-
reat esse factas animo mutandi statum, & cete-
ra. Et in Ostunensi Capellanæ, decimo se-
ptimo Ianuarij anno millesimo quingentesi-
mo nonagesimo octauo coram Domino Sera-
phino.

Nec sufficit quadragenaria † stante pri-
uilegio, vel dispositione Papæ, cum decre-
to irritanti seu prohibitione Archidiaconis
36 Ioannis Andreæ. Donatus in numero sexto,
Franchus tertio, & alij, in dicto capite cum de
beneficiis, Crescentius *decisione quarta de primi-
legijs*, numero sexto Dominus Iosephus Aldre-
dus in *allegationibus pro regularium exemptio-
ne secunda parte capitulo tertio*, numero octauo,
& alij citati supra *quinta parte capitulo quarto*,
numero *centesimo septuagesimo sexto*, sed tunc
opus esset immemoriali, ut ibi numero *centesimo
actuagesimo*.

Et an clausula † posita in commen-
37 dam, Attento quod clericis secularibus
commendari consuevit, verificetur in v-

no actu, vide Crescentium *decisione pri-
ma de prebendis*. & Mandosium dicto ti-
tulo de *prouisionibus versiculo precepto-
ria*. vbi quod non, quia verbum, con-
suevit, requirit plures actus.

Licet si dixisset *solita est*, vnus
tantum actus sufficeret, vt fuit aliàs
dictum in causa Tirafonenfi iuris præ-
sentandi decimo sexto Octobris an-
no millesimo quingentesimo nonage-
simo secundo coram Domino Blan-
queto, & in Salamantina parochia-
lis quinti Iulij, anno millesimo quin-
gentesimo nonagesimo tertio coram
Domino Arigonio. Perez de Lara
de *anniuersarijs libro primo capitulo duo-
decimo à numero quadragesimo tertio*.
Qui alios allegat Rochus in *rubri-
ca de consuetudinibus à numero trigesi-
mo primo*.

Sed hic est questio †, an Religiosi, 8
sint omnino incapaces beneficiorum sa-
cularium maxime in titulum, in qua
Corrasius *tertia parte capite quinto nume-
ro decimo quinto* ait, quod præter Ec-
clesias curatas, & Cathedrales, aliorum
quorumcumque beneficiorum saecula-
rium, vt temporalium rerum, ex di-
spensatione Papæ, capite cum ad Mo-
nasterium. in fine. de statu Monachorum.
incapaces esse constat.

Certum † tamen est, nec id negat 39
Corrasius ibi, Monachos & Religiosos,
ex dispensatione Papæ esse capaces be-
neficiorum saecularium, & illa posse
obtinere, etiam titulum, vt patet ex
Mandosio dicto titulo de *dispensatione
Monachorum*, pro obtinendis beneficiis,
& Nauarro *commentario quarto de regu-
laribus numero sexagesimonono*.

Sicut enim † possunt habere titulum 40
suorum beneficiorum regularium, vt
Abbatiarum & aliorum, Rota *decisio-
ne centesima septuagesima secunda parte
prima diuersorum*: & etiam Episcopatum,
ita etiam & aliorum beneficiorum saecula-
rium Papa dispensante, in iure Cano-
nico disponente, quod saecularia saecula-
ribus conferantur. Circa quod vide
Nauarrum de *reditibus Ecclesiasticis que-
stione prima monitione nona seu undecima,
numero 4.*

Sed

- 41 Inquit autem $\dagger$ Corrasius, Monachos, & Religiosos esse incapaces temporalium rerum, etiam ex dispensatione Papæ, ex *dist. capitul. cum ad Monasterium. in fine*, vbi dicitur: *Quia abdicatio proprietatis, sicut & custodia castitatis, adeo est annexa regule Monachali, vt contra eam nec Summus Pontifex possit licentiam indulgere.*
- 42 Sed verius est $\dagger$ ex dispensatione Papæ esse capaces temporalium rerum, non solum quoad administrationem, & dispensationem, in quo non est difficultas, sed etiam quoad dominium, & proprietatem.
- 43 Nam Papa $\dagger$ potest ex causa dispensare in voto solemniori Religionis. Innocenc. in *dist. capit. cum ad Monasterium*, & ibi Abbas numer. 21. dicens fere omnes Canonistas sequi, & Felin. qui plures citat, & dicit communio in *capit. si quando. numer. 15. de rescrip.* Tiraq. plures citans de penis, in *prefatione. numer. 46.* & Menoch. de *presumption. lib. 2. de presumption. 10. numer. 33.* Gregor. Lopez in *l. 2. tit. 7. part. 1. gloss. 3. vbi Humada, Gratian. reg. 320. numer. 3. Ant. Gom. in leg. 40. Tauri. numer. 66.* Ioann. Ramirez de *confirmatione Ordinis D. Iacobi. cap. 5. numer. 25.* Couar. in *cap. 2. testa. à numer. 19.* Nauarrus in *manuali. cap. 12. numer. 75. & conf. 3. n. 6. de his que vi. & conf. 37. & 38. de voto.* D. Didacus de Zunniga, de *voto. question. 6. à numer. 104.* & ex Theologis, Durandus, Richardus, Paludanus, Maior, & alij, in *4. distinction. 38.* Enricus quodlibet. 5. *question. 28.* D. Anton. in *sum. 2. p. tit. 11. c. 2. §. 9. & 3. p. tit. 22. c. 7. 12. casu.* Angelus in *summa. verb. votum. 4. quest. 5.* Rosel. verb. *Papa. numero 4.* Caietanus 2. *secunde. question. 88. articul. 11. & in opusculis. tom. 1. tract. 17.* Corduba libr. 1. *question. quest. 24.* Mich. de Medina, de *sacrorum hominum continentia. libr. 5. ex cap. 7. & præcipue ex cap. 21.* dicens communem Theologorum & Iurisperitorum sententiam, Angles in *floribus Theologicarum questionum. in materia de voto articul. 8. 2. difficultate.* Candelabrum Aureum de *matrimonio. numero 143.* Gratius in *decision. aureis casuum conscientie. lib. 2. cap. 31. numer. 22. & 23.* Enriquez in *summa. libr. 11. cap. 8. §. 11. & libr. 12. cap. 5. §. 3.* Valentia. 3. *tom. disputat. 6. question. 6. punct. 7.* Mota de *confirmat. Ordinis D. Iacobi. lib. 2. cap. 1. §. 12. à numer. 7. & cap. 2. §. 7. ex n. 7.* Açor. in *instit. moralium. lib. 12. cap. 7. quest. 1. 2. & 3.* & Manuel Rodriguez *questio. regul. tom. 3. question. 1. art. 8.* & Thom. Sanchez de *matrimonio. libr. 8. disp. 8.* qui plures citat, & nouissime Ribadeneyra in *tract. de ratione instituti Societatis Iesu. cap. 15. 17. & 18.* Gabr. Vazquez 12. *tom. 2. disp. 165. numero 104.* Lessius de *iust. & iur. libr. secundo cap. 40. dubi. decimoquarto.* & Rebell. de *obligation. iust. 2. par. libr. 3. quest. 4. numer. 8.*
- 44 Quamuis contrarium $\dagger$ teneat reuera D. Tho. d. articul. 11. & Syluester verb. *votum. 4. question. 5.* Tabiena verb. *dispensatio. question. 7.* Armilla eodem verbo, numero 12. Soto de *iustitia & iure. libr. 7. questio. 4. articul. 2. & in 4. distinction. 38. question. 2. articul. 2.* Ludouicus Lopez in *struct. conscient. 2. tomo. 2. part. cap. 48.* P. Ledesma in *summa. 2. part. tract. 10. cap. 8. p. 2.* & Thomista moderni communiter, quam dicit probabiliorem Aragon *dist. articul. 11.* & tutiorem, & à Paulo Quarto, vt audit comprobari Mandos. de *signatura gratia. tit. de voti commutatione. vers. Papa an possit.*
- 45 Sed communis sententia $\dagger$ Canonistarum, & Theologorum tenenda est, quæ comprobata est facto aliquorum Summorum Pontificum qui iuxta eam dispensarunt, vt auctores citati referunt, & Cenedo collect. 124. ad *decretales. n. 5.*

Et ratio est, nam sicut $\dagger$ in voto simplici, & iuramento promissorio, quorum obligatio, est de iure diuino, Papa potest dispensari, ita, & in voto solemniori, cuius etiam obligatio, quamuis sit de iure diuino, procedit, & pendet ex actu humano.

Quod si dicas $\dagger$, in voto solemniori non posse dispensari ratione traditionis personæ, in qua solemnitas voti consistit, vt inquit Sotus *supra. & quest. 2. art. 5. eiusdem libri 7.* Aragon. *dicto articulo 11. & 7.* Lud. Lopez, & Ledesma *supra.* & Thomista moderni communiter sic explicantur Diuum Thomam, *dicto articulo 11. & 7.* Replicatur, quod $\dagger$ qua ratione potest Papa dispensando ex causa tollere obligationem voti simplicis, & iuramenti, & ius ex promissione Deo questum, eadem ratione potest tollere ius ex traditione Deo questum, & traditionem reuocare, sicut & rem, quæ alteri tradita, & requisita est, potest Princeps ex causa tollere, vt notatur in *capit. quæ in Ecclesiis. de constitution. vt recte aiunt Corduba, Michael de Medina, capite 51. Valentia, & Manuel Rodriguez, & alij, supra. post Durandum, Ricardum, & Paludam.* maxime cum illud ius, & obligatio, ex voto solemniori, sit Religionis, & non iustitiæ, vt infra dicitur n. 70. ac proinde ex eo non transferatur particulare dominium propriæ, sed improprie, & metaphoricæ. Et confirmatur, $\dagger$ nam in matrimonio rato, in quo est traditio ad iustitiam pertinens, & sic fortior, ex quo per eam transferatur dominium, & potestas corporum, propriæ potest Papa dispensare, vt infra etiam dicitur, n. 83.

Rursus in voto $\dagger$ solemniori castitatis, quod fit in susceptione sacrorum ordinum, vt in *cap. unico de voto. libro 6.* & Concilium Tridentinum *sessione 24. de matrimonio. canone 9.* Caietanus d. *tractat. 27.* Medina *dicto libro 5. à capite primo ad sextum.* est etiam traditio personæ ad castitatem perpetuo seruandam, ultra consecrationem, seu deputationem personæ, quæ fit per ipsam ordinationem ad actus ordinis, & perpetuum Dei cultum, quicquid dicat Caietanus *dicto tract. 27.* & Aragon. *dicto articulo 11. 3. notabili.* & tamen in eo potest Papa dispensare vt omnes concedunt. Nec refert dicere, $\dagger$ quod votum seu debitum continentie non sit essentialiter annexum ordini sacro, sed ex statuto Ecclesiæ: statui vero religionis sit essentialis, vt dicit Sanctus Thomas d. *articulo 11. Soto d. articulo 2.* & Thomista, quia id solum arguit ex natura rei secluso statuto Ecclesiæ posse stare sacrum ordinem, sine voto, & debito continentie, supposito tamen, quod votum sit vt Ecclesiæ statuit, esset indispensabile, sicut votum solemniori Religionis, si traditio esset ratio indispensabilitatis, vt recte Medina *supra cap. 8.* & Lessius d. *dubitatione. 14. sub numero III.*

Præterea non est verum $\dagger$ voti solemnitatem consistere in traditione, ita quod votum solemniori sit promissio, & traditio, seu exhibitio personæ per assumptionem status, simplex vero sola promissio, & sic differant, vt matrimonium & sponsalia, vt dicunt Thomista, & Couarr. in *4. 2. par. cap. 7. §. 4. numero 7.* Matien. in *rubric. tit. 1. lib. 5. Recop. gloss. 1. numero 70.* Ioann. Gutierrez *canonicar. quest. libro primo. quest. 17. numero 28.* Zunniga *dict. quest. 6. à numero 99.* Vega in *summa 2. part. cap. 129. casu 86. 18.* P. Ledesma *dict. tract. 10. cap. 6.* nam etiam in votis simplicibus potest esse traditio, sicut in voto solemniori, quæ nihil aliud est, quam dedicare, & mancipare se Deo, & eius seruitio, & obsequio. Caietanus *dict. articulo 7.* & Mi-

chael de Medina *supra* lib. 4. *controuers.* 7. *capitul.* 22. 25. 37. & 39. Enriquez *libro* 12. *capitulo* 5. §. 4. & 5. Man. Rodriguez *quest. regul.* *tomo* 1. *questio.* 1. *artic.* 4. Mota *dist.* 9. 12. *numero* nono. & Azor. *dist.* *libro* 12. *capitulo* 6. *quest. prima* & *dist. capitulo* 7. *quest. prima* Lessius *supra*. & *numero* 115. & Ribadeneira *dist.* *capitulo* 15. & 17. Gab. Vazq. *dist.* *disp.* 165. *a numero* 71. vt patet in eo, qui perpetuo vouet seruare castitatem, & in eo, qui extra Religionem approbatam voueret perpetuo castitatem, paupertatem & obedientiam, nec refert ad hoc, quod non sit, qui acceptet ex parte Ecclesie: nam ipsemet Deus acceptat huiusmodi votum, & emancipationem, quamuis per illud, ex quo non sit in Religione approbata, & in manibus prelati, non constituitur in statu Religionis vere & simpliciter, & in eo qui voueret in manibus Episcopi, esset traditio, & acceptatio, tum a Deo, tum a Prelato: & clarius patet in Societate Iesu, in qua est vera traditio Religionis per vota simplicia, vt in constitutione Gregorij XIII. super instituto Societatis Iesu, de anno 1584. quae est in *lib. literarum Societatis*. & assertur ab Azore *lib.* 13. *cap.* 7. *ad finem*. & est confirmata per aliam constitutionem Gregorij XIV. quae est in *dist. libro*, in qua quidem constitutione Gregorius XIII. dicit, emittentes in Societate biennio probationis peracto tria vota, tamen si simplicia, in statu Religionis vere constitui, quippe qui per ea se Societati dedicant, atque actu tradunt, seque diuino seruitio in ea mancipant. Man. Rodrig. *d. art.* 4. Mota *d. cap.* 1. §. 12. *numero* 1. *capit.* 2. §. 19. *num.* 16. Valentia 3. *tom.* *disp.* 10. *quest.* 4. *pun.* 2. & 4. *tomo* *disp.* 10. *quest.* 5. *punct.* 3. & nouissime Tho. Sanchez *de matrimonio*. *lib.* 7. *disp.* 25. & Ribadeneira *supra*. & Gabr. Aazquez *dist.* *disp.* 165. *a numero* 19. & 74. & 93. Lessius *d. num.* 111. & c. 41. 7. 8. Rebellus *d. g.* 4. n. 5. & 29.

54 Sed voti solemnitas ex sola constitutione Ecclesie est inuenta, vt per ista verba inquit Bonifacius Octauus in *d. cap. unico*, & Gregorius XIII. in *dicta constitutione*, docent Franchus, n. 1. & alij in *dist. cap. unico*. Caietanus *dist. artic.* 7. Michael de Medina, *d. controuersia* 7. *cap.* 38. Palacios in 4. *dist.* 11. 38. Man. Rodrig. *d. art.* 4. Mota *d. §.* 12. n. 15. & 9. & Azor. *d. c.* 6. §. 1. & 2. & Thom. Sanchez, & Ribadeneira *supra*. & Gabr. Vazquez, *ex n.* 8. & Lessius *d. n.* 111. Rebellus *d. n.* 5.

55 Quae verba Bonifacij & Gregorij non possunt intelligi, vt ea intelligunt Sotus *d. art.* 5. Victoria in *relectione de Potestate Papae*, & *concil.* n. 13. Aragon. *d. art.* 7. Couar. *d. §.* 4. n. 8. Matienzo *d. n.* 7. Enriquez *d. c.* 5. §. 6. & 7. Vega *supra* *casu* 85. & P. Ledesma *d. c.* 6. & Thomista communiter de caeremonia solemnitatis voti, & modo illud emittendi & recipiendi. Na illud verbum, voti solemnitas, clare significat substantiam solemnitatis voti, & id, in quo formaliter consistit votum esse solemne, & constat ex ipso contextu *dist. cap. unico*. & ex dicta constitutione Gregorij, vt per Thom. Sanchez *supra* *num.* 24. & Gabr. Vazquez, *num.* 15. & 16. & Rebellum *numero* quinto.

56 Vnde votum simplex & solemne non differunt essentialiter, & specificae, sed solum accidentaliter, & ex institutione Ecclesie, suntque eiusdem speciei ex parte obiecti, vnde sumitur specificatio, vt recte tenet Caietanus *dist. art.* 7. Michael de Medina *d. cap.* 38. Mota *d. cap.* 1. §. 12. n. 9. & *d. cap.* 2. §. 19. n. 17. Azor. *d. c.* 6. & 7. 9. a. Thom. Sanchez *supra* n. 6. & *disp.* 27. n. 18. & 27.

2. Tomi

Quamuis & Sotus *dist. art.* 5. Aragon *dist. art.* 7. & 3. alij teneant differe specie, & ex natura sua, quia votum simplex est tantum promissio, solemne vero traditio, in quo etiam stando adhuc esse eiusdem speciei, tenet Valentia *d. 3. tomo, disp.* 6. *quest.* 6. *pun.* 5. *ad finem*. & P. Ledesma *de matrimonio, quest.* 53. *art.* 2. *ad 4.* & in *summa* 2. *par. dist. tractat.* 10. *cap.* 6. maxime *ad finem* dicens, votum solemne non esse traditionem formaliter, sed promissionem, quae sequitur ad traditionem.

Consistit ergo formaliter & solemnitas voti, non in traditione, quam ipsum votum includit, sed in hoc, quod Ecclesie autoritate statutum est, tale votum esse solemne, scilicet per quod homo inhabilis est ad matrimonium, vt docet Caietanus *dist. art.* 7. & Hieronym. Platus *infra* *referendus*, *num.* 66. seu in hoc, quod fiat vt Ecclesia decernit, & sub forma, & conditionibus ab Ecclesia praescriptis substantans tali Ecclesie statuto, nempe in Religione approbata, & in manibus superioris, vel in susceptione sacri ordinis, Soto. in 4. *dist.* 38. Michael de Medina *d. cap.* 38. & Azor, qui alios citat, *dist. cap.* 6. *qu. 1.* & 2. & Thom. Sanch. & Ribadeneira *supra*, & Gab. Vazq. *num.* 83. & 92. & Lessius *dist. cap.* 40. *num.* 111. Seu voti solemnitas consistit in acceptione irrevocabili, facta, atque constituta ab Ecclesia traditionis, & voti, quo quis se statui Religionis, vel clericali addicit, ex quo consequenter inhabilis redditur ab ipsa Ecclesia ad matrimonium. Rebellus *d. quest.* 7. *num.* 4. Et ita re vera colligitur ex *dist. c. unico*. vbi Franchus *d. num.* 1.

Cum ergo & voti solemnitas sit de iure positio canonico, clarum apparet, posse Papam dispensare in voto solemnino religionis, sicut in voto simplici. Et in specie, de qua agimus, quod possit dispensare in voto solemnino paupertatis, docet Innocentius in *d. c. cum ad monasterium*. & ibi Abbas, Couar. in *d. cap.* 2. *de testamen.* Rosella *d. numero* 4. Medina *dist. libro* 5. *cap.* 26. Lessius *dist. c.* 40. *numero* 112. & Ribadeneira *c.* 18. Mota *d. §.* 12. *num.* 8. & Azor *d. c.* 7. §. 2. imo & Soto *d. art.* 2. *ad fin.* & *lib.* 10. §. 5. *art.* 7. & alij *supra* citati.

Nec obstat, quod dicit Nauarrus *dist. quest.* 1. *de rebus mon.* 9. *num.* 3. & *commentario* 2. *de regularibus*. *num.* 17. quem sequitur Manuel Rodriguez *dist.* 10. 3. *question.* *regularium.* *quest.* 29. *artic.* 6. quod licet ad dispensandum in voto solemnino castitatis iusta causa possit occurrere, ad dispensandum vero in voto paupertatis, ita vt fiat verus dominus, nulla talis potest occurrere, cuius necessitati, & vtilitati possit prouideri per cessionem administrationis, manente voto, & sic ex defectu causae non potest Papa dispensare in voto paupertatis. Quia respondetur, quod voto paupertatis non tam repugnat dominium, quam vsus, vt patet in religiosis Societatis Iesu, qui ad gradus professorum, & coadiutorum formatorum nondum peruenerunt, qui sunt veri religiosi, & tamen bonorum suorum ius & dominium retinent, vt in dicta constitutione Gregorij Decimertij, Henriquez *d. capitulo* 5. §. 5. Manuel Rodriguez *d. 1. tomo, quest.* 1. *artic.* 4. & Mota *dist.* §. 12. *numero* 5. & 8. Gab. Vazquez *supra*, *a numero* 50. & 102. Thomas Sanchez *numero* 24. & Ribadeneira *d. capitulo* 18. & Solis *de censibus*, 2. *tomo, lib.* 1. *cap.* 10. *num.* 22. Lessius *d. lib.* 2. *capit.* 4. *num.* 22. & 27. & c. 41. *num.* 72. Sicut & etiam voto castitatis solemnini non tam repugnat vinculum & dominium matrimonij, quam vsus, vt patet in coniugibus post matrimonium consummatum profertenti-

bus, vt in cap. cum sis cap. uxoris. cap. ex parte. cap. ad Apostolicam. c. constitutus. de conuersione coniugatorum. Mota dict. §. 12. num. 6. Azor d. cap. 6. quest. 3. Ribadeneira cap. 15. Lessius dict. lib. 2. cap. 41. num. 68. & seq. 72.

- 64 Et præterea, votum t. solemnne paupertatis sola Ecclesie constitutione facit monachum inhabilem ad dominium, vel retinendum, vel acquirendum, vt recte tradit Azor d. cap. 6. §. 4. Lef. d. c. 4. num. 22. & d. capitulo 41. numero 71. & Ribadeneira dict. cap. 18. & 65 Solis supra & Ga. Vazq. d. d. num. 50. Sicut etiam votum solemnne castitatis, etiam monachi sola Ecclesie constitutione facit inhabilem ad matrimonium, & illud dirimit, dict. cap. unico. de voto. in 6. & ibi Domin. numer. 10. Franc. numer. 1. & alij. Gloss. Hostien. præposit. & Abbas num. 6. dicens, tenere communiter Doctores in cap. rursus, qui clerici, vel vouentes, Scotus, Paluda, & Palacios dict. dist. 38. Angelus verb. matrimony impedimentum. §. in princip. dicens, esse communem Canonistarum & Theologorum, Rossella verb. impedimentum. 4. §. 2. dicens, communiter Doctores hoc sequi, Caietanus dict. art. 7. Veracruz, in Speculo coniugiorum. 1. p. ar. 31. late Michael de Medina dict. libro 4. controuersia 7. ex cap. 22. & præcipue ex cap. 31. Angles supra art. 6. difficultat. 1. & 2. Bellarm. disp. tomo 2. libro unico. de matrim. capitulo 21. Manuel Rodrig. dict. 1. tom. quest. 1. art. 4. & 3. tom. 9. 1. art. 2. Mota d. §. 12. & d. §. 19. num. 16. & 17. Azor d. cap. 6. §. 3. & alij relati per Henriquez d. cap. 5. §. 7. in gloss. li. N. & Thomas Sanchez plures referens dict. libro 7. disp. 25. & 26. & Ribadeneira supra numero 15. & 18. & Gab. Vazquez à numero 63. Lessius dict. capitulo 4. numero 22. & dict. capitulo 41. numero 68. & Rebellus dict. libro 3. quest. 4. numero 5. (qui tamen numero 23. 27. & 29. male ait, per professionem includentem tria vota substantialia religionis dirimi matrimonium etiam subsequens ex priuilegio diuino, per votum vero solemnne castitatis, vt sic, seu præcise dirimi iure humano: quæ distinctio est sine fundamento, & contra dictas constitutiones Bonifacij, & Gregorij, & contra Doctores) & Hieronymus Platus de bono status religiosi, libro secundo, capite vigesimo primo. vbi t. ait, vota religiosa eam vim semper habuisse, vt matrimonium illicitum efficerent, illam autem vim, vt etiam irritum, ac nullum efficeret, quæ communiter à Theologis voti solemnitas appellari solet temporis progressu, & quasi gradatim introductam. Et primum quidem, qui hoc generali decreto constituit, fuisse Innocentium Secundum in Concilio Romano, anno 1139. & habetur in cap. vi. lex. 27. quest. 1. quem sequitur Manuel Rodriguez dict. art. 4. & 2. & Mota d. §. 12. num. 5. Licet t. Michael de Medina dicta controuersia. 7. c. 40. primum, qui hæc matrimonia rescindit, fuisse Innocentium Primum dicat, vt in cap. qua. vero 27. §. 1. & Bellarm. d. cap. 21. & Vazquez num. 66. & Lessius d. cap. 41. num. 68. Alias autoritates antiquiores Conciliorum, & summorum Pontificum ad id afferunt, quæ huiusmodi matrimonia dirimi, seu separari iubent, quæ tamen de separatione quoad thorum in poenam intelligi possunt, vt per Hieronymum Platum, & Man. Rodrig. ibi. Et ista t. separatio haberet locum, cum alter coniux scienter contraheret matrimonium cum religioso, vel religiosa, vt in cap. hi. ergo. 27. quest. 1. aliàs enim non deberet fieri separatio in præiudicio innocentis, qui probabiliter ignorans alterum religiosum, cum eo bona fide contraxit, Vazquez supra

num. 76. & non facta separatione durante alijs matrimonio, religiosus non esset, pro tunc in statu religionis vere, quia illi repugnat vsus matrimonij, quamuis non liceret ei petere, sed solum reddere debitum, soluto autem, seu separato matrimonio, rediret ad statum religionis, in eoque permanere deberet, sicut antea. Et t. ita tenendum est, quamuis contra teneant D. Thomas S. Bonauentura, Albertus, Durandus, & Ricardus in 4. distinctione 38. & ibi Sotus quest. 2. artic. 2. Caietanus sibi contrarius dict. tract. 27. Aragon. dict. art. 7. P. Ledesma de matrimonio, quest. 53. art. 2. & dict. tract. 10. capitulo 6. Henriquez dict. cap. 5. §. 3. & 7. Valentia dict. puncto 5. & 3. Vega dict. 2. parte. cap. 129. casu 85. & 86. & in Espejo de curis, capitulo 15. numero 69. & Thomista communiter, & Matienço supra numero 70. & 71. Ioan. Gutierrez dict. numero 28. & sentire Couarruias dict. numero septimo nempe votum solemnne religionis ex sua vi & natura iure naturali & diuino dirimere matrimonium subsequens ratione traditionis, quam includit, quæ facit, inquit, hominem inhabilem ad se tradendum alteri per matrimonium, & sequitur Barbosa in rubrica, ff. soluto matrimonio secunda part. numero 98. & seq. idem dicens in voto sacri ordinis.

Cui tamen rationi respondetur cum Azore supra d. quest. 1. & 3. & Thomas Sanchez dict. disputat. 26. n. 2. & Ribadeneira, dict. cap. 15. & Gabriel Vazquez supra à num. 68. quod id procederet, si vtraque traditio ex iustitia existeret, seu ad iustitiam pertineret, at traditio voti solemnnis non pertinet ad iustitiam, sed ad religionem, vt inquit Ledesma dict. art. 2. ad quartum & sextum. & ideo non repugnat ex se cum traditione ad iustitiam pertinente, qualis est traditio matrimonij, vt patet in coniugibus post matrimonium consummatum ex consensu profitentibus, qui Deo & religioni se tradunt, & mancipant, & nihilominus coniuges manent, quia matrimonium consummatum non dissoluitur quoad vinculum.

Et ratio t. videtur esse, nam ex traditione ad religionem, & non ad iustitiam pertinente non transfertur particulare dominium propriæ, vt supra dixi. Et accedit, quod statui religionis non repugnat ex se vinculum matrimonij, sed vsus, vt dictum est.

Et si votum t. solemnne religionis faceret inhabilem ad matrimonium sua natura, ratione traditionis etiam votum solemnne ordinis sacri. quod, vt diximus, includit traditionem ad castitatem perpetuo seruandam, sua natura dirimeret matrimonium, quod tamen negant omnes, excepto Barbosa supra. Et t. etiam vota simplicia Societatis Iesu, in quibus etiam est traditio, vt dictum est, sua natura dirimerent matrimonium, quod tamen non dirimebant ante dictam constitutionem Gregorij Decimertij, quæ iam illud irritat & annullat. Gab. Vazquez sup. à n. 74.

Vnde videbatur t. iam posse dici, illa vota esse solemnna, ex quo dirimunt matrimonium, nihilominus tamen adhuc dicuntur simplicia, quia non sunt perpetua ex parte Societatis, sed donec prælati placuerit iuxta eius constitutiones, & sic ex ista parte non inhabitant perpetuo ad matrimonium, quamuis ex parte ipsorum vouentium sint perpetua, quod satis est, vt sint constitutiva religionis vere & simpliciter, vt in dicta constitutione Gregorij Decimertij. Man Rodriguez dict. primo tomo. quest. 1. artic. 4. & Va-

& Valentia *d. disp. 10. §. 4. punto 2.* & Ribadeneira *sup. 15. 17. & 19.* & Gab. Vazq *sup. a. n. 84.* Lessius *d. c. 41. n. 8.* Suarez *de relig. 2. com. tract. 6. lib. 1. c. 19. n. 19.* & *seq. ad finem.*

75 Ex qua etiam ratione, quod t non sunt perpetua ex parte Societatis huiusmodi vota, non dissolunt matrimonium præcedens ratum, nec ante, nec post dictam constitutionem, quæ in hoc nihil innouauit, quamuis, vt dixi, sint constitutiva religionis, & aliàs religioni competat illud dissolvere, siue de iure diuino, siue de iure Ecclesiastico, vt recte tradit Henriquez *dicto libro undecimo cap. 8. §. 7.* licet Ribadeneira *dicto ca. 19.* dicat, ista vota illud non dissolvere, quia sunt simplicia, & Gabriel Vazquez *supra a. n. 109.* & sentit Lessius *dicto capitulo quadragesimo primo, numero 69.*

76 Cum autem votum t solenne religionis sola Ecclesiæ constitutione dirimat matrimonium subsequens, consequenter etiam dicendum est à fortiori solo iure Pontificio dissolvere præcedens matrimonium ratum, vt tenent Hostiensis, Ioan. Andr. & Butrius in *c. ex publico. de conversione coniugatorum.* Anchoran. in *repetit. c. 1. de constitution. num. 28.* Felin. *consilio 26. numero 19.* Henric. *quodlib. 5. quest. 35.* Michael de Medina *d. libro 5. ex cap. 53. præcipue cap. 87.* Summa Corona *4. parte de matrimonio, numero 13.* & Manuel Rodriguez *d. 3. tom. questione 1. articulo 4.* & Ribadeneira *dicto cap. 19.* Lessius *d. c. 41. numero 69.*

77 Nam t minus est dirimere matrimonium subsequens, & impedire, ne fiat, quam dissolvere factum, vt recte inquit Ledesma *dicto articulo 2. §. probatione.* & turpius eiicitur quam non admittitur hospes, *cap. quemadmodum, de iur. iur.* Vnde si recte iure naturali, nec diuino dirimit matrimonium subsequens, nec etiam dissoluet præcedens: & è conuerso, si iure naturali, aut diuino dissolueret matrimonium præcedens, quod est plus, eodem iure dirimeret subsequens, quod est minus, vt recte arguit Ledesma *ibi.*

78 Et ita tenendum est t, quamuis alij velint id competere professioni ex natura rei iure naturali, & diuino, quia professio est mors spiritualis, seu ciuilis, & matrimonium ratum, cum solo consensu contrahatur, vinculum spirituale. Et quia religio est perfectior status, ad quem ab imperfectiori transire licet, non illata iniuria tertio, vt videntur tenere Bellarminus *primo tomo libro 2. de monachis. capitulo 38.* Barbosa in *dict. rubric. ff. soluto matrimonio secunda parte, numero 76. & seq.* & alij relati per Thomam Sanchez *de matrimonio, lib. 2. disputat. 19. numer. 1.* Quam sententiam recte conuincit Medina *supra c. 81. & 83.* & Thomas Sanchez, licet dicat probabilem. *ibi numero 3.*

79 Et quamuis Couar. t *d. §. 4. num. 6. 7. & 8.* & Matien. *d. numero 70.* dicant, id competere voto solenni iure diuino, & ex natura rei, quia in eo fit realis traditio personæ, quæ in matrimonio ante copulam nondum est facta, & sic dissoluitur fortiori actu, ad l. *quoties. C. de rei vindicat.* Quod etiam tradit Ioannes Gutierrez *dicto numero 28.* (qui tamen *numero 17.* *trigesimo tertio* ait, non dissolvere, quod sit fortius vinculum, sed quod sit mors ciuilis) & videatur etiam Valen. *4. tom. disputation. 10. quest. 1. punct. 7. questio. 5. punct. 3.*

80 Quæ sententia t conuincitur, nam in matrimonio rato fit vera traditio personæ quoad ius & dominium, & fortior, quam in voto solenni ex quo pertinet ad iustitiam, & per eam transfertur verum

2. Tom.

& proprium dominium, vt dictum est. Et t quamuis alij teneant, professionem dissolvere matrimonium ratum præcedens in iure diuino positum concedente ei istud priuilegium in fauorem religionis, quam sententiam tenent Scotus in *4. distinctione 31.* Cano *de locis libro tertio cap. quarto.* Verracruz, *2. par. art. 28.* Angles *de matrimonio, distinct. 27. art. 3.* Victo *supra.* P. Ledesma *de matrimonio, questione 61. articulo 2.* (qui tamen in *summa d. 2. par. tractat. 10. cap. 6. vers. lo segundo sepruena,* dicit, hanc non esse iuris positum, sed diuini naturalis) Henriquez *d. libro undecimo capite 8. §. 6.* Cuchus in *institutionib. maiorib. lib. 5. titulo duodecimo, numero 277.* & alij, quos refert & sequitur, dicēs probabiliorem Thom. Sanchez *dicto numero tertio,* & nouissime Rebell. *d. 2. p. libro 3. questione 4. sectione 2. & 3.*

Quæ sententia t conuincitur, quia ad ius diuinum in hoc casu recurrere est absque solido fundamento, & necessitate, vt inquit Medina *supra,* nec eam probat *cap. scriptu. 27. quest. 2.* cum loquatur de matrimonij consummati separatione, quo ad thorum ex consensu vtriusque coniugis, diuini amoris intuitu, & non de dissolutione matrimonij rati, quoad vinculum, ob ingressum religionis: vt aduertunt Summa Corona *supra,* & Thomas Sanchez *dict. libr. secundo disput. 13. numero septimo.* Nec loquuntur in hoc consequenter, qui tenent votum solenne religionis sola constitutione Ecclesiæ dirimere matrimonium subsequens, vt Scotus, Veracruz, & Angles.

Et cum votum t solenne religionis solo iure Ecclesiastico dissoluat præcedens matrimonium ratum, sequitur euidenter, posse Papam ex causa dispensare in matrimonio rato, vt tenet glossa, & Dd. communiter in *cap. ex publico. de conuers. coniugator.* Felinus plures referens, & dicens communem *dicto consilio vigesimo sexto & in cap. que in Ecclesiis. de constitut. numero vigesimo & ibi Decius numero 48.* & Berouius *numero 104.* Bergal. *de irregularitate 6. part. tit. de spons. d. numero 21.* Tiraquel. *de poen. in prefat. numero 147.* & Menoch *de præsumptionibus libro 2. præsumptio. 10. ex num. 37.* Zuallos dicens communem *quest. 343.* Valconcellos *diuersorum iuris argum. lib. 3. cap. 5.* Nauarrus in *man. c. 22. num. 21.* & consilio 3. de sponsal. dicens, ter vel quater ad petitiones suo consilio oblatas, Paulum Tertium, & Pium Quartum dispensasse, Barbosa *dict. secunda 2. part. rubric. a numero 102.* & de Theologis Caietanus in *opusculis, tomo 1. tract. 26. de matrimonio.* Cathar. *libro 6. contra Caietan. cap. 3.* Angelus *verb. matrimonij impedimen. 13. numero 3.* Syluester *verb. diuortium. quest. 4.* Rosella *verb. Papa, num. 2.* Armilla *verb. dispensatio, num. 8.* & Medina *dicto libro 5. cap. 88. & 89.* Crisaldus *verb. matrimonium, n. 21.* Cosmas Philarcus *de officio sacerdotis, 2. part. 2. lib. c. 16.* Candelabrum aureum *de matrimonio, num. 33.* Summa Corona *d. num. 13.* Grassi *lib. 2. c. 82. num. 10.* Henriquez *d. lib. 11. cap. 8. §. 11. & lib. 12. cap. 5. §. 3.* Manuel Rodriguez *dicto tomo 3. quest. 1. art. 5.* & nouissime Thomas Sanchez, qui alios plures refert *libro 2. q. 14.* Lessius *dicto libro 2. cap. 40. num. 116.* & *cap. 41. numero 69.* Azor *2. p. libro 5. cap. 2. quest. 3.* Rebell. *2. p. lib. 2. q. 15. sect. 3.* & dicit probabilem Valentia *d. 10. 3. dis. 6. q. 6. punct. 7. & 4. to. dis. 10. q. 1. punct. 7.* Quamuis contrarium t teneant Theologi communiter, Sotus *de iustitia & iure, lib. 7. q. 2. art. 5. & in 4. dis. 1. 27. q. 1. articulo 4.* P. de Soto *lectione 12. de matrimonio. §. post hoc.* Veracruz *dicto articulo 28.* Corduba *libro primo quest. vigesima quinta,* Bartholom. Ledesma

G 2

sacramento matrimonij, diffcultate 64. Aragon. *dict. art. 11. P. Ledesma de matrimon. g. 67. art. 2.* Vega in *summa 2. par. capit. 34. casu 1. 2.* & in Espeio de Curas *cap. 15. num. 37.* Ludouicus Lopez 2. *romo 2. part. capit. 54.* quos sequuntur ex Iurisperitis Corrafius in *rubrica ff. soluto matrimon. 2. lectu. num. 10.* Ioannes Lup. de *matrimonio, 1. par. n. 50.* Couarr. *d. 5. 4. n. 14.* Cuchus *d. lib. 5. cap. 12. n. 271.* Matienço *dict. glossa 1. nu. 77.* & Ioannes Gutierrez *dict. lib. 1. canonic. quest. cap. 17.* & alios pro hac sententiâ refert Thomas Sanchez *sup. nu. 1.*

85 Nec nostrâ [†] sententiâ obeft autoritas Mathæi 19. & Marci 10. Quos Deus coniunxit, homo non sepat: nam intelligitur de matrimonio consummato, per quod coniuges fiunt vna caro, vt apparet ex præcedentibus: Et erunt duo in carne vna, itaque iam non sunt duo, sed vna caro: quos ergo Deus coniunxit, homo non sepat, vt explicant Medina *d. c. 88.* Valentia *supra*, Thomas Sanchez. *d. disp. 13. n. 7. & d. disp. 14. n. 5. ad 3.* & alij relati.

86 Vnde in matrimonio [†] consummato nullo modo potest Papa dispensare, vt tenent omnes relati, quamuis contra teneant Maria. Soci. *conf. 28. volum. 1.* quem sequitur Dec. *supra num. 49.* Gratus *conf. 1. num. 31. volum. 2.* & Sigismund. Lofredus *conf. 50. numer. 41.* quos merito reprehendunt Couarr. *d. 5. 4. n. 15.* Matienço, Gutier. Barbosa, Medi. *c. 91.* & Veraer. *ubi sup.* & Th. San. *d. disp. 13. numer. 11* & alij citati, & Gasp. Rodrig. de *reduibus. libro tertio, capite quarto, numero septuagesimo.*

87 Cum igitur, vt ad nostrum [†] propositum redeamus, voto paupertatis & castitatis etiam solemnij, non tam repugnet dominium, quam vsus, & sola Ecclesiæ constitutione monachus sit incapax dominij, sicut & ad matrimonium inhabilis, recte poterit Papa illum facere habilem, & capace dominij etiam manentem monachum, modo quoad vsus religionis paupertatem seruet, vt in dicta constitutione Gregorij Decimiertij. Quamuis [†] id non solet facere, sed concedere administrationem, & dispensationem rerum, qualem habent beneficiarij regulares fructuum suorum beneficiorum, Nauarrus *dict. quest. 1. de redditibus monito 8. seu 10.* Et [†] ideo monachus factus Episcopus non habet bonorum, seu fructuum dominium, & proprietatem, sed administrationem, & dispensationem. D. Thomas 2. 2. *quest. 88. art. 11. ad 4. quest. 185. art. 8.* Nauar. *dict. quest. 1. monito 9. & 10. seu 11. & 13.* Sarmiento de *reditibus prima par. defensor. monito 11. & 13.* Aragon. *dict. art. 11. ad 3.* Molina de *iustitia, tract. secundo disp. 140. ad finem.* Valentia *dict. tertio tom. disputat. 10. quest. 3. puncto 8.* P. Ledesma in *summa dict. secunda part. tractat. 10. capitulo 8. 2. part. ad 4.* Lessius *dict. libro 2. capitulo 4. numero 29. & cap. 40. numero 13.* & communis contra

88 Sotum libro 7. de *iustitia, quest. 4. ar. secunda ad finem, & lib. 10. quest. 5. art. 7.* quem in hac parte sequitur Medina *d. lib. 5. c. 26.* vt per Enriquez *lib. 12. ca. 3. §. 5. in textu & glossa, lit. H.* quamuis Ribadeneira *sup. c. 18.* ait, quod Papa in effectu dispensat cum religioso Episcopo, vt sit dominus, & habeat proprietatem reddituum, & [†] contra Nauarrum *d. mon. 9. nu. 3. & d. commen. 2. de regul. num. 17.* existimo, quod cum Papa dispensat cum monacho, vt matrimonium contrahat, illo contracto consequenter etiam manet relaxatum votum paupertatis, & obedientiæ, ex quo definit esse iam religiosus, & illa vota sunt annexa statui religionis, vt ait Manuel Rodriguez *d. tom. 3. quest. 29. art. 6.* Licet Lessius *d. c. 40. nu. 112.* tenet, non cessare

90 tunc votum paupertatis, esse tamen iustam causam, vt ei laxetur.

tunc votum paupertatis, esse tamen iustam causam, vt ei laxetur.

Non obstat [†] supradictis textus in *d. c. cum ad monasterium, in fine.* quia omiffa interpretatione Ferd. de Mendoça de *confirmando concilio liber. lib. 2. c. 3.* quod ibi summus Pontifex intelligitur pro Episcopo, quam refert Mota *dicto lib. 2. cap. 2. §. 7. num. 10.* & impugnatur Gabriel Vazquez *dicta disp. 165. nu. 104.* Respondetur primo cum Innocentio *ibi num. 4.* licentiam intelligi voluntariam, & sine causa, ex Laurentio Valla *elegan lib. 4. cap. 17.* Quæ interpretatio confirmatur ex verbo, *indulgere*, quod in malam partem sumi videtur Medina *dict. lib. 5. capitulo 53.* Mota *dict. §. 7. numero 7.* quamuis aliis verbum, *licentia*, intelligatur de licentia iusta, & ratione regulata, vt per Bart. in *leg. alius ff. de aliment. legatis. & in Extrauag. ad reprimen. verb. videbitur.* Iaso in *l. sise. numero 19. ff. de legatis 2.* Menoch. de *arbu. libro 148. n. 45.*

Secundo iuxta supradicta [†] respondetur, quod regulæ, id est, statuti monachali, est annexa abdicatio proprietatis, id est, votum, quo quis se abdicet ab vsu bonorum, non quo se abdicet à dominio, sicut & custodia castitatis, id est, votum, quo se abdicet ab vsu coniugij, non quo se abdicet à vinculo & dominio coniugij, vt ait Azor *dicto cap. 6. questio. 3. vers. porro.* & contra id non potest Papa dispensare cum monacho manente monacho, cum illa vota simul cum voto obedientiæ, sint de essentia religionis iuxta institutionem diuinam, vt per D. Thomam 2. 2. *quest. 184.* Hieronymum Platum *lib. 2. de bono status religiosi.* Valen. *dict. 3. tome. disputat. 10. quest. 4. puncto 2.* Azor *libro 11. cap. 23.* Lessius *dict. libro 2. capitulo 41. à numero 4.* & alios supra. Et [†] ita quod vult ille textus est, quod in sensu composito id est, cum monacho manente monacho, non possit Papa dispensare in votis castitatis, & paupertatis, quia sunt de essentia religionis, non tamen negat, quin possit cum eo dispensare in sensu diuiso, id est, faciendo de monacho non monachum, & extrahendo eum à religionem, vt explicant Dd. communiter supra citati *numero 43.* & Lessius *dict. libro 2. cap. 4. num. 22.* & capit. 41. *numero 7.* Alias etiam explicationes adducit Michael de Medina *dict. libro 5. caput 53.* & aliam ponit Ioan. Ramirez de *confirmatione Ordinis D. Iacobi, caput 5. n. 11.*

Quamuis P. Ledesma [†] supra *dict. capitulo octauo* dicat, quod est res puerorum interpretari illum textum in sensu composito, vt Caietanus interpretatur: quia in isto sensu non est dubium aliquod, nec est differentia inter votum simplex, & solemne, si quidem est certum, quod Papa non potest dispensare in voto simplici castitatis, loquendo in sensu composito, dum durabit tale votum. Sed [†] certe Ledesma non recte percepit dictam interpretationem: nam hic non accipitur sensus compositus respectu ipsius voti, sed respectu monachatus, seu Religionis.

Vnde falsum apparet, [†] quod ait Innocentius in *dict. cap. cum ad monasterium, numero 1.* & Hostien. *ibi* quod abdicatio proprietatis, & custodia castitatis sunt annexa ordini à iure positio, quia monachus nihil aliud est, quam solitarius, tristis, & placidus. 16. q. 1. Quidquid ergo ultra additum est, de iure positio est, & sic Papam posse dispensare cum monacho, quod habeat proprium, vel coniugem, sequuntur Archidiaconus in *c. soler. 32. q. 2.* & Rosella *di. verb. Papa. num. 4.* dicentes, quod monachus habeat proprium,

prium non esse contra substantiam monachatus, sed
 97 contra constitutionem Ecclesie. Quæ doctrina plane
 conuincitur ex dictis: nec enim est curandum de
 etymologia vocabuli, sed de substantia rei, licet quod
 attinet ad proprium sit vera in sensu explicato supra
 n. 62. & 87. & 92.
 98 Et ita professio facta cum conditione, pacto, seu
 modo de retinendo, seu habendo proprio, non valet,
 sed vitatur ex tali adiectione, ut pote contra sub-
 stantiam illius, argument. cap. final. de conditionibus
 apposit. & l. per seruum. §. 1. ff. de usu & habitatione.
 ubi id tenet glossa. Abbas in dict. cap. final. numero
 7. & in cap. final. qui clerici, vel vouentes. numero 6.
 Decius in athen. ingressi. Codic. de Sacrosanct. Eccle-
 siis numero 22. Couarruias in quarto 2. par. cap. tertio
 §. primo numero 18. Salzedo a Bernardum Diaz regul.
 521. Gratianus regul. 320. numero secundo, Menchaca
 libro tertio de successione. creatio. §. vigesimo primo, nu-
 mero 177. Spino de testament. gloss. 12. numero 12. Za-
 uallus quest. 85. qui alios citant, & dicunt commu-
 nem, & Ludouicus Lopez instructor. conscient. secundo
 tom. secunda par. cap. 42. circa finem. & Lessius de in-
 stitia & iure. libro 2. cap. 41. num. 63. & Ioan. Ramirez
 99 de consir. ordin. D. Iacobi c. 11. a numero 18. Licet contra
 teneant gloss. in dict. athen. ingressi. & in cap. salet.
 32. 92. quam sequuntur Imola Felin. numer. 75. & Ri-
 pa 82. in c. cum M. Ferrar. de constit. & Iaso, qui quin-
 que opiniones refert in d. athen. ingressi. ex num. 30.
 Bernar. Diaz. d. reg. 521. Gregor. Lopez in l. 2. titul. 7.
 100 par. 1. gloss. 2. ubi Humada. Nec obstat tex. in dict.
 capite finali, qui clericis, vel vouentes, quia intelligi-
 tur de retentione, seu reservatione bonorum ad
 vsum profitentis in domo propria pro suis necessi-
 tatibus tanquam obedientiarum, & ex voluntate præ-
 lati, ut in dubio videtur iuxta naturam actus; & ut
 potius valeat, quam pereat, glossa ibi, verb. ut in do-
 mo propria. & Abbas num. 5. & 6. Nauarrus commen-
 tario 2. de regularibus super cap. non dicatis 12. quest. 1
 num. 4. alias 46. Couarruias, Salzedo, Gratian. &
 Ludouicus Lopez, & Ramirez supra, de quo latius
 nos alias in quadam repetitione dicti cap. fin. de con-
 dit. apposit. ubi interpretamur l. cum precario ff. de pre-
 cario. & l. ubi ita donatur. ff. de mortis causa donatio.
 cum aliis.

CAP. XI.

Quod non sit irregularis.

SUMMARIA.

Cum beneficium detur propter officium, oportet, quod
 promouendus ad illud non sit irregularis, n. 1. Provi-
 sioue beneficii facta irregulari est nulla, n. 2. & pro-
 batur n. 3. Quamuis non esse nullam ipso facto, sed va-
 lere, donec primum teneant Innocentius, & alij, n. 4.
 Et procedit etiam in beneficiis simplicibus, contra Ce-
 rolam, n. 5.
 Homicida, qui est irregularis, nec ad ordines promoue-
 ri potest, beneficium obtinere nequit, & collatio illi fa-
 cta est nulla ipso iure, a n. 6. ubi adducuntur decisio-
 nes Rota n. 7. & 2. seqq.
 Prædicta doctrina procedit, etiam si antea quis haberet ius
 ad rem, ad beneficium, nam huiusmodi ius exprimat per
 irregularitatem sequentem contra actum ex homicidio,
 vel alias n. 10. Quis possit cum homicida dispensare
 2. Tom.

remissive, n. 11.
 Hæc ex Concilio Episcopi possunt omnino dispensare
 in irregularitate ex homicidio casuali occulto, nec de-
 ducto ad forum contentiosum, ut in c. 6. l. 24. de re-
 fo. n. 12.
 In isto decreto Conc. non comprehenduntur inferiores
 habentes iurisdictionem ordinariam, & quasi episco-
 palem, nec etiam prelati regulares, sed tantum Episco-
 pi primatiue quoad omnes alios, n. 3. Etiam si inferiores
 sint nullius diocesis, a n. 14. & seqq. Quorum subditi
 debent pro dispensatione seu absolutione, de qua ibi,
 recurrere ad Papam, n. 19. & idem est in exemptis, li-
 cet non sint nullius diocesis, nam non sunt subditi E-
 piscopi, nec eise possunt subicere, nisi in casibus à iure
 expressis, n. 20.
 Non excluditur capitulum sede vacante, n. 21. quamuis
 loquendo de absolutione hæresis contrarium teneat P.
 Ledesius cuius rationibus satis fit, n. 22.
 Episcopi illarum regionum, in quibus concil. Trid. recep-
 tum adhuc non est, non possunt vii ista facultate con-
 cessâ in d. decreto, n. 23.
 Cum homicida voluntario etiam occulto, sub quo intelli-
 gitur etiam mandans & consulens, nullo modo pote-
 runt Episcopi dispensare, nec etiam ad minores, aut
 beneficium simplex contra aliquos, nu. 24. & 25. Licet
 ante concilium possent, n. 26.
 Nec cum homicida casuali non occulto, poterunt hodie
 Episcopi dispensare etiam ad minores ordines iam
 susceptos, aut beneficium simplex, ad quod antea pote-
 rant, n. 27. Quamuis contra teneant Nauar. & alij,
 dicentes, quod quantum ad homicidam casuale nihil
 innouauit concilium, n. 28. quorum sententia poterit
 procedere in mutatione membri, in qua etiam vo-
 luntaria nihil innouauit concilium, & in ea etiam vo-
 luntaria, si est occulto, potest Episcopus dispensare ex
 d. c. 6. nu. 29. Appellatione enim homicidij non venit
 mutilatio, a num. 30. & 2. seqq. Quamuis contrarium
 sentiant aliqui, n. 33.
 Similiter quo ad homicidium voluntarium iustum nihil
 videtur innouasse concilium, & sic in isto poterit hodie
 etiam dispensare Episcopus ut antea, n. 34.
 Nuntij Hispaniarum solent habere facultate dispensandi
 in homicidio casuali, etiam publico, n. 35. & similiter
 commissarius generalis Cruciate, nu. 30. ubi ponitur
 clausula facultatis, quam explicant relati, n. 37.
 An quando in facultate dispensandi super irregularitate
 excipitur irregularitas contra actum ratione homicidij
 voluntarij sub illa exceptione veniat homicidium vo-
 luntarium iustum, ita ut vigore talis facultatis non pos-
 sit in eo dispensari, n. 38. Et certum est, Episcopum vigo-
 re facultatis Concilij d. c. 6. non posse in homicidio vo-
 luntario etiam iusto dispensare, nam in illo solum da-
 tur facultas dispensandi in irregularitate proveniente
 ex delicto, & sic ex illo decreto non potest dispensare
 super vlla irregularitate occulta proveniente aliunde,
 quam ex delicto proprio, n. 39.
 Quoad facultate dispensandi in omni irregularitate, ex-
 cepto homicidio voluntario, certum etiam videtur, non
 posse vigore illius dispensari in homicidio voluntario
 iusto, sed comprehendit etiam sub illa exceptione, n. 40.
 quamuis multi contrarium teneant, n. 41. & 42.
 Quod dicatur homicidium voluntarium, & quod casua-
 le in proposito, remissive, n. 43. & ponuntur declaratio-
 nes S. Congregationis, n. seqq.
 Quod dicatur occultum in proposito, & 2. auarrit, &
 alij auiunt, illud esse occultum, quod non est publicum,
 etiam si ab aliquibus sciatur, numer. 45. Sed quamuis
 ista sententia probabiliter possit admitti quoad
 G 3